

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

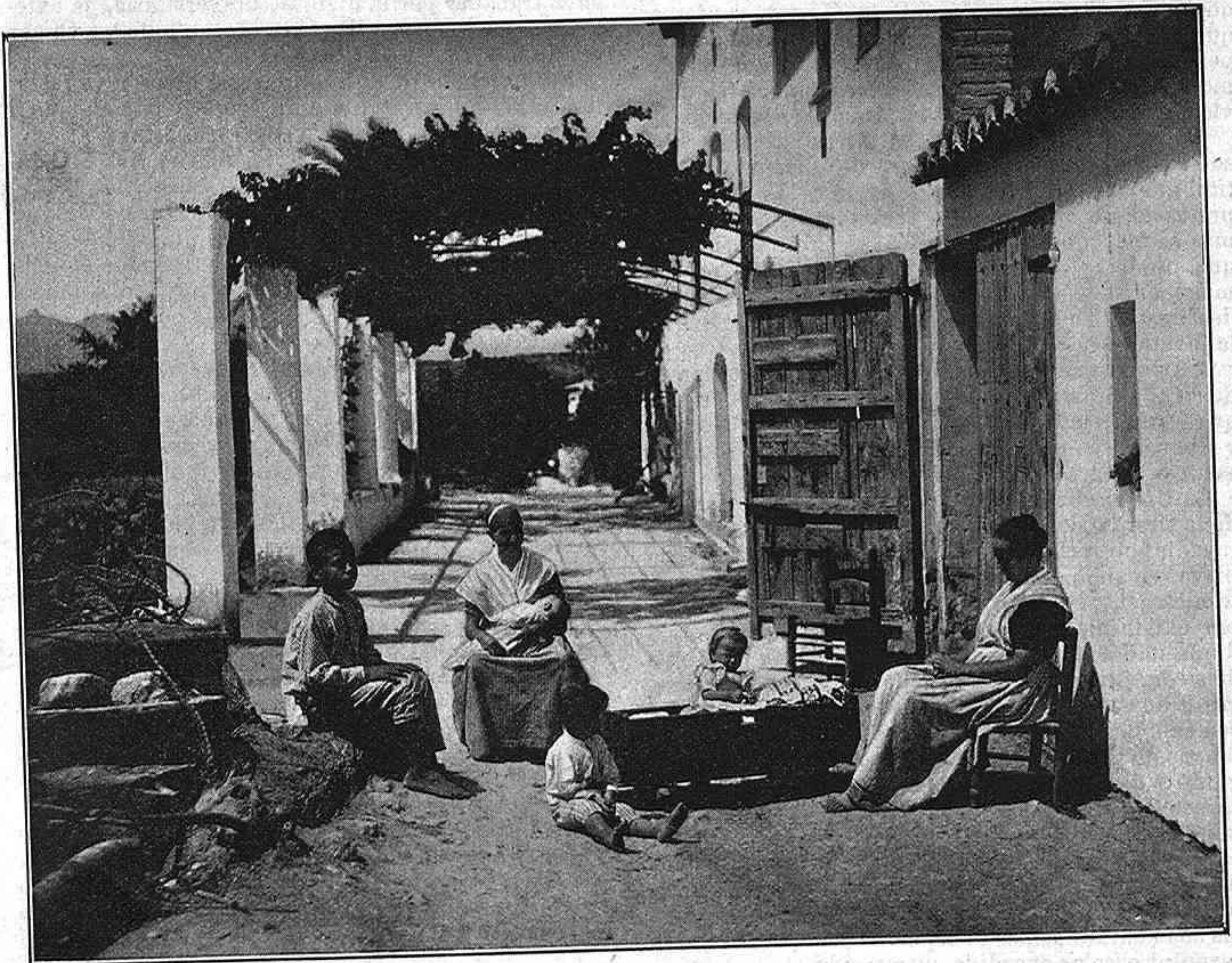
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranger, 5

PRENENT EL SOL

Inst. Rus, colaborador artístich de LA ESQUELLA

Per' entrá aviat en calor,
no hi ha cap braser millor.

INTERIORITATS DE LA CASA GRAN

—Arreglém la menchadora, que viene ganado nou.

CRÓNICA

SE diu y ab rahó que la ensenyansa universitària está á Espanya molt endarrerida per falta de métodos positius, per carencia de laboratoris y material, per lo curt de's cursos y per la freqüència de las vacaciones. Pero s' ha de confessar que á lo menos en una assignatura passém al davant; pero molt al davant dels demás centres docents del mon. Es la tal ensenyansa, l' amarga filosofia de la vida, que té per llibre de text únich la desilució.

¡Pobres estudiants! Podreu sortir de las aulas sols ab un barnís molt lleuger de ciencia y ab un títul que 'us habiliti' pera l' exercici de tal ó qual professió; pero en quant á desenganys y escepticismes es més que segur que 'n sortireu mestres, lo qual no deixa de ser molt trist, per concordarse tan malament tot lo que trascendeixi á escepticismes y desenganys ab els anhels generosos y optimistas de la joventut.

Aixís per exemple, pels que dissapte aplaudían ab delirant entusiasme las manifestacions enérgicas que feya el rector de la Universitat senyor Garriga y Nogués ¡qué prompte, pero qué prompte havia de venir el desgell!

La Universitat semblava emanciparse briosamente de la tiranía de las autoritats que devegadas fan invadir son recinte sagrat per la forsa pública; semblava emanciparse sobre tot dels ministres que irónicament suposan malalties que no existeixen per exigir als rectors de carácter independent la dimissió del seu càrrech. ¡Y cóm vibravan las fibras dels cors juvenils, quan el senyor Garriga y Nogués, vestit de segador y ab la fals alsada per damunt del seu cap, baixava decidit, amenassador, de las montanyas de Aussonia, jurant morir com els de Sagunto y de Numancia, avants de consentir que 'ls cascós de caballs castellans profanessin may el temple de la ciencia!

Fins la *Renaixensa* tan escamada, tan coneixedora del personal qu' en la actual bullida 's posa de manifest, s' hi va deixar caure com una tonta, unint els seus entusiasmes al espatech de aplausos de la joventut escolar enardida, electricada.

Mes ay! Estará escrit que aquests actes de herois-

me de boquilla, com la flor de que parla 'l gran poeta, hajan de durar tan sols

l' espace d' un matin.

En efecte: 'l diumenje 'l terrible segador de las montanyas de Aussonia, aixís com el dissapte pensava treballar per la dignitat universitària, ja extenia sos llastimosos ulls sobre el camp de las vessas compromesas.

En l' escalfor de la improvisació no se 'n va recordar que 'l seu càrrech era un càrrech oficial; que 'l seu nombrament y la séva separació estava al arbitre del ministre: que tot antagonisme entre Catalunya y Castella era perillós suscitarlo y era sobretot impropri que 'l suscités tot un rector de Universitat... De aixó va adonarse'n el diumenje, després de consultarho ab el cuixí, á penas li remeté aquella especie de terciàna regionalista que tan soptadament l' havia sobreculit, sense ell saber ni explicarse com el día avants...

Y pera desarmar l' enuig dels seus superiors, y poder salvar las vessas amenassadas, el segador de las montanyas de Aussonia, va llansar lluny, la fals, el cos del delicté; va repudiar el recort de Sagunto y de Numancia, declarant que havia sigut efecte del desvari, y fins va acariciar els cascós dels caballs castellans, recordant qu' ell may, pero may havia format part de las tayfas segadoras que laboran per la desmembració de la patria.

En aquesta actitud, doblada l' espinada y reganyan las ancas, va permaneixer llarga estona, esperant que 'l ministre li digués:

—Molt bé, Sr. Garriga: quedo plenament satisfet de las sevas explicacions; pot continuar exercint la Rectoria.

Pero si 'l Sr. Garriga demanava l' absolució general, las sevas ancas, més eloqüents que 'l seu telegrama de desagravis, exigían un' altra cosa.

Y 'l ministre va donar lo que aquellas ancas desonestas estaban demanant: una puntada de peu.

Y 'ls estudiants, sobre tot els que 'l dissapte ab més frenesí aplaudiren al rector, varen celebrar la resposta del ministre.

No obstant, s' ha de dir en desagravi del desven-

turat segador de las montanyas de Aussonia, que al cap de-vall ell no va fer més que sotmetres á lo que ha vingut á ser el patró regionalista. Sols que 'ls uns naixen ab estrella y 'ls altres estrellats.

Miris com se vulga, 's veurá que 'l Doctor Robert en sa calitat de Arcalde de Barcelona, va obrar ni més ni menos com el Doctor Garriga en sa calitat de rector de la Universitat. També 'l Doctor Robert s'havía compromés á fer y á dir, y va dimitir l' arcaaldia, no sense avants firmar las papeletas autorisant l' entrada dels agents d' embarchs en el domicili dels contribuyents. La sola amenssa de un procés, el qual després de tot li hauria donat peu pera defen-

Tinch un gran remordiment: el de haver causat sense volguer una forta escitació nerviosa al simpátich Sr. Monegal (D. Trinitat) redactor de *Juventut*. ¡Cóm m' havia de figurar jo que un jove com ell, tan corrent y ab aquella cara de Radamés que fa, pogués may estar subjecte á las crisis del histerisme!

¿Y tot per qué? Perque 'ls apóstols de la pseudo-llibertat (entre 'ls quals me fa l' honor de contar-m'hi) en las passadas eleccions van agitar á las masses populars. Ja 'l Sr. Monegal ovira 'l seu triomf y 's veu «lligat á son carro de triomfadors, com si fossim esclaus—diu—y visquessim en els temps y ab las doctrinas de las antigas nacions barbres.» Ja

sab y ha descubert que «si 'ns els creyém y arriban á manar—afegeix—serán nostres amos. Nous inquisidors perseguirán; nous tirans, farán llistas de proscripció; y 'ns imposarán una nova religió, tant ó més ridícula que la de la Rahó en temps de Robespierre, perseguint-nos lo mateix si som protestants que positivistas, que católichs; deurém seguir la religió qu' ells tinguin; ens explotarán; ens farán sentir el fuhet; y durán arreu la ruina y per últim la dictadura.»

En la seva sobrescitació, 'l Sr. Monegal compara als apóstols de la pseudo-llibertat, ab els anarquistas, y aquests resultan serli més simpátichs, y aixó que 'l Sr. Monegal tres ó quatre anys enrera encare militava activament á las ordres de 'n Silvela.

Calculin si ha progressat. Parlant dels tals anarquistas, diu: «Sempre son més respectables ells que un Lerroux, un Sampere, un Junoy ó un Roca y Roca.

AL AJUNTAMENT

Com hi anirán els uns.

sar el dret ab que 's negava á firmar las papeletas, va ferlo desistir de aquella actitud briosa.

¿Y qué dirém dels que després d' embrancar als gremis pels andurrials de la resistencia passiva, y quan ja alguns dels seus representants s' havían deixat portar á la presó, els van donar entenent de que paguessin, fent brillar als seus ulls la ilusoria promesa de un concert económic, del qual encare avuy lo més calent es l' aygüera?

Donchs el Doctor Robert, el Sr. Rusinyol y 'ls altres que van incorre en aquestas claudicacions, continuan sent els directors del gran moviment regionalista.

Per simpatía, quan no per estricta justicia, deurían alsar de terra al pobre Doctor Garriga, y després de ferli unas bonas fregas al siti lesionat, y un cop estigués en condicions de tenirse dret, montar ab ell un establiment de gran porvenir, una botiga de aixarops.

JARABERÍA REGIONALISTA

Ab dos sols articles farían una fortuna.

Ab el *Jarabe de goma*; preparat segons las fórmulas oratorias del Doctor Robert y perfectament inofensiu, encare que de gran utilitat per rebaixar certas fogueradas.

Y sobre tot ab el *Jarabe de pico*, segons fórmula de tota la facultat regionalista, y que per sos efectes pot substituhir ventatjosament al régimen de las dutxas escocesas.

Com hi anirán els altres.

Y afegeix:

«Val més ésser víctima ab aquells ó d' aquells, qu' esclau d' aquests. Primer qu' admetre las doctrinas y un govern d' aquests, ho dich ben alt y ben clar; jo, ab tot y ésser evolucionista, y tan sols partidari de la revolució en cassos extrems, prefereixo que s' enfonzi tot. lluytar y fins morir, pera ésser lliure. Tot avants que viure tiranisat.»

No 'm creya á fé que pogués *aterrorisar* fins á tal extrém al per molts conceptes simpátich Trinitat Monegal. Pero, en ff, ja qu' es aixís, permétim que li digui, parodiant á Shakespeare:

—Trinidad, Trinidad!... Tu nombre es de mujer!

Y ja que desgraciadament es aixís, cuyda't l' histerich.— P. DEL O.

VENJANSA

(A MON BENVOLGUT AMICH J. PUIG CASSANYAS)

Després de llarga lluyta, la Mort fera
va vèncer de una mare 'ls braus esforços,
arrancantli el tresor que mes volia:
la vida del fillet de sas entranyas.

Y en vértich de dolor caygué abatuda
aquella trista mare, dant cuydados
á lo seu jove espós, qui ab forsa heróica
resistía 'ls embats del infortuni.

Van transcorre alguns jorns, y entre 'l silenci
de una nit bonancible, ab cruel angoixa
en sa cambra arraulits els dos esposos
miravan lo bressol que buyt restava.

Y quan, alsant la vista, en lo mes íntim
de son cor mútuament varen llegirse,
juntantse en un abrás supré, frenétich
clamavan: «Sols aixís podrém venjarnos.»

Passats alguns jorns mes, radiant aurora
sombriugué á aquells dos sers que, vigorosos,
conflavan revenjarse de la Parca
al unir sas fecondas energías.

Puig la esposa al marit besá joyosa,
contra son pit turgent apresonantlo;
y li digué baixet, á cau d' orella:
«¡Gracias, espós del cor! ¡Torno á esser mare!»

E. DEL FAT

INTERVIEW

Passada ja l' efervescencia de la lluyta electoral,
y mentres tiris y troyans matan l' estona comentant
els incidents de la gran batalla y atribuhintse uns y
altres la victoria, una d' aquestas últimas tardes vaig
empendre al municipal que sol estar de punt al meu
carrer.

—Xanxas, ¿sabría dirme quins días reb Barcelona?

El guardia va mirarme de cap á peus, com extra-
nyat de la meva pregunta.

—¿Qué días reb? ¿Pero no sabe V. que Barcelona
reb siempre; que, pase lo que pase, no fá otra cosa
que recibir?

—Vol dir que si ara vaig á trobarla...

—La encontrará V. rebent.

Y efectivament vaig anarhi. Barcelona, amable y
bondadosa com sempre, després d' enterarse de qui
era jo, va preguntarme qué volia.

—Una cosa molt senzilla, senyora: desitjaría que
'm manifestés ab tota franquesa quina impresió li
han causat las darreras eleccions municipals. Perque
aquí s' observa un fenómeno molt curiós. Se sab so-
bre l' assumpto l' opinió dels verts, se sab la dels
madurs; pero la de vosté, qu' es la verdadera inte-
ressada, ningú s' ha pres la molestia d' inquirirla.

—¿La meva opinió? Vaig á dirli en pocas para-
ulas. Se 'm figura que acaban de donarme una capsa
tancada, qual contingut ignoro.

—¿No podría succehir que la capsa fos buyda?

—No, perque l' he sacsejada, y fá soroll. Lo que
hi ha á dintre, li repeteixo, no ho sé; pero de que hi
ha alguna cosa, n' estich segura.

—¿Quín concepte 'n té format dels resultats de la
lluyta? Perque ja deu estar enterada de que tant els
regionalistas com els altres...

—Aquí está el meu temor. Jo, ben públich y no-
tori es, soch una malalta: malalta que temps ha es-
tich en mans de metjes y curanderos, cap dels quals
ha sapigut, fins ara, trobar remey á la meva dolen-
cia. Segons se desprén de las últimas eleccions, se
disposan á ferse cárrech de mí dos grupos distints
de doctors, molt sabis, molt inteligents sens dupte,
pero perteneixents á escolas completament oposa-
das y casi diré enemigas. ¿Qué será de mí quan uns
y altres comensin á polsarme, á auscultarme, á mi-
rarme la llengua, á diagnosticar, á receptor?

—¡Quí sab! De la discussió 'n surt la llum. ¿No 's
procedeix aixís mateix en tots els cassos de malal-
tia grave? ¿No 's demana una consulta de varios
metjes, com més distanciats millor?

—Oh! Pero després els metjes se 'n van, y 'l de la
casa y la familia del pacient una vegada sols, reso-
len ab tota llibertat lo que més convenient els sem-
bla. El meu cas es molt distint: aquí 'ls metjes se
quedarán, no 'm deixarán ni á sol ni á sombra y
vulgas no vulgas m' obligarán á pendre lo qu' ells
creurán que m' ha de fer bé.

—Potser n' hi fará.

—¡Hum!... Ho veig difícil. Si tots anessin d' acort;
si realment el seu objectiu no fos altre que la meva
salut, potser sí que abrigaría alguna esperansa; pero

COMENTARI

—*Degli Dei...* Dei, Dei... ¿Volst'hi jugar, Llucia, que
aixó es alguna sátira contra l' Iglesia?

imaginis vosté lo que succehirá, rodejada de alópatas y homeópatas, doctors de la escola antiga y doctors de la escola moderna!...

—Pesimista la trobo.

—Motius crech tenir. Jo ja veig l'escena: Els verts m' examinarán, y dirán que necessito ayre: els madurs arrufarán el nas, y objectarán que l' ayre constipa, que val més tancarho tot y que lo que á mí 'm convé es una purga diaria.

—Bonich conflictel...

—Després tornarán els verts y acordarán propiarme ferro: els madurs s' hi oposarán, y donarán ordre de aplicarme sangoneras.

—Y vosté, entre tant...

—Calculi! Anant dels uns als altres com una pilota, y cada día pitjor.

—No anticipi judicis: potser no será aixís; potser els nous facultatius se penetrarán de l' importancia de la seva missió, y al entrar aquí deixarán á la porta intransigencias y exclusivismes.

—¡Tan de ból! Qué més voldria jo que trobar metjes aptes y desinteressats, lliures de prejudicis, que sapiguessin donarme lo que jo necessito!

—¿No 'n té cap idea vosté de lo que li convindria?

—Prou! Mil vegadas ho he dit, pero ningú m' escolta. En primer lloch, lo que més falta 'm fa es una bona administració. Aquí 'ls quartos se gastan sense que se sápigam com ni perquè. D' aixó vé que sempre estém ab el mateix quènto: á pesar d' entrarhi 'ls diners á paladas, may tinch un clau y l' endemá d' haver pagat un compte de vestits de seda, 'm trobo sense mocadors de mocar.

—¡Pobra senyoral

—Necessito més llimpie-sa, més higiene, millors cloacas, més vigilancia als matederos, més cuydado ab els aliments.

—Té moltíssima rahó.

—Vull que quan jo dono un' ordre, 's compleixi prompte y exactament, y no succeheixi com ara, que devegadas mano una cosa y 'ls encarregats de ferla dihen que bueno, que no passi cuydado... y al cap d' un any averiguo que ningú se 'n ha recordat més.

—Aixó deu ser qüestió de la seva dependencia...

—Exactament. En fí, vull y necessito que s' atinguin més á lo indispensable que á lo superfluo, á la vida práctica que al luxo, y no se 'm posi en el trist cas d' haver de sortir al carrer ab un barretás molt bonich y ple de plomas y una capa digna d' una reyna, pero ab las botas estalonadas y uns garróns que una pescatera 's miraría ab fástich.

—Diguil's ho tot aixó als nous doctors. Potser las bonas paraulas...

BARCELONA Y LA PERDIU

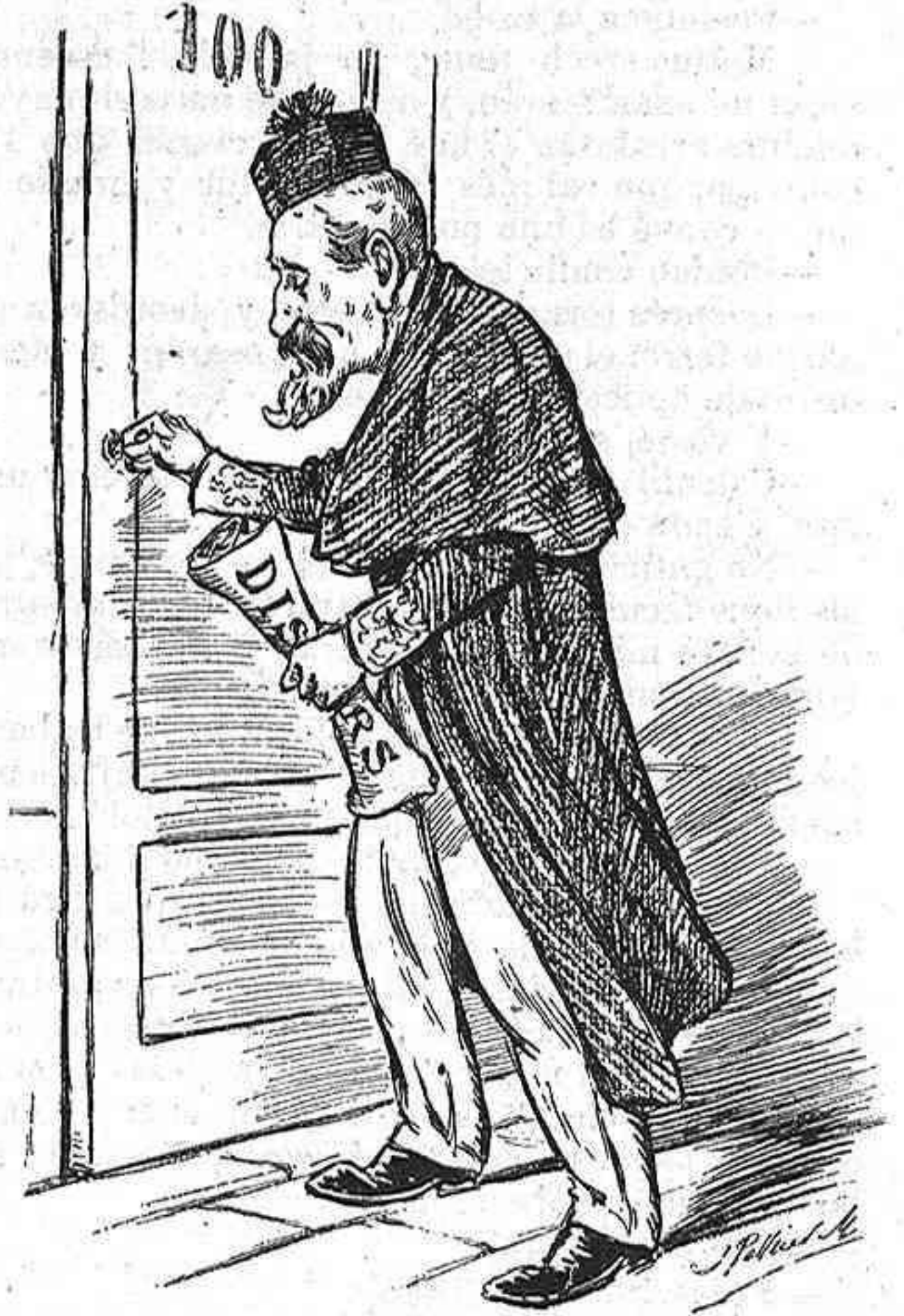

—Vaja, ja ets á dintre. Veyám com cantarás ara, tanta llengua que tens.

L' HÉROE D' UN DIA Ó LA PLANXA DEL RECTOR

El dissapte volia reproduhir *las escenas de Sagunto y de Numancia!*...

Y, en efecte, 'l diumenje se 'n anava á *Sagunto*.

—Las bonas paraulas fan menjar als malalts, pero no convencen als metjes.

—Lo qual vol dir qu' en quant á confiar ab els que ara li venen...

—D' aquí un any li tornaré la resposta.—

Vaig despedirme, comprenent que la entrevista ja havia sigut prou llarga, y Barcelona 's quedá sola, gemegant y fent posturas á la rata-pinyada, que per cert está tan magre y decayguda com sa mestressa.

A. MARCH

¡VI!

(TRADUCCIÓ LLIURE DE PASSOS)

¡Ompla de vi la copa! En folla contradansa que mentres tant ne ballin la pena y lo plaher que sempre 'l vi n' ofegui la trista remembransa. ¡Lo vi 'l cor fá reviuire; lo beure és lo primer!

¡Ompla de vi la copa! Que ab falsas alegrías ne vull teixir la tela per disfressá 'l dolor, puig jo vull oblidarme d' aquells ditxosos días, d' aquellas horas santas de fé, de pau y amor.

¡Ompla de vi la copa! Que bessi com cascada formant torrents d' escuma al sobreixirne 'l vi. Vull en lo brill del néctar trobarhi retratada l' imatge de la dona qu' un jorn jo ne perdí.

¡Ompla de vi la copa! Que pugui desde fora contemplarla tenyida d' encés coló infernal, y aixís seré 'l fantasma qu' estima, creu y plora impenitent, borratxo, cercantne un altre ideal.

P. A. MORENO

L' EXEMPLE

Noveleta en dos capituls, prólech y epílech.

PRÓLECH

—¿Veus aquesta capa?

—¿Aquesta tan bonica, colocada al centro del aparador?

—La mateixa. ¿Qué t' hi jugas que aquest vespre la porto sobre las mevas espatllas?

—¿Comprantla?...

—Sense comprarla.

—¿Cóm ho farás?

—Ara ho vas á veure.

I

—Deu lo guard. ¿No 'm coneix?

—No tinch aquest honor.

—Soch don Ramiro de la Bombolla.

—Ah! Tant gust...

—Pues, passant ara per aquí davant hi vist al seu aparador una capa, que 'm sembla que ha de fer per mí. Es la del centro.

—Bonica prenda per cert.

—Veyám com me va posada á sobre.

—Oh! Molt bé, perfectament bé. Apropiada al seu cos, justa de llargaria... Ni feta á la mida.

—Donchs no 'n parlém mes: me la quedo.

—¿Li fará enviar á casa?

—No, jo mateix me l' emporto.

—Encare no hem parlat del preu...

—Tant se val, no hem de renyir per aixó.

—Val vinticinch duros.

—Conformes.

—¿La paga ara?

—No; no duch quartos á sobre.

—Ah! Donchs sent aixís...
 —¿Qué? ¿Que dupta de la meva solvencia?
 —No senyor, no senyor; pero...
 —¿No li he dit que soch don Ramiro de la Bombolla?
 —Si senyor, si senyor; no obstant...
 —Aixó ha de bastarli. ¿Son vinticinch duros? Demá envía 'l compte á casa, y li será pagat inmediatamente.
 —¿Es dir que demá puch?...
 —A l' hora que vulgui: la caixa de can Bombolla está oberta tot el día.
 —Don Ramiro, li beso la má.
 —Passiho bé, sastre.

II

—¡Al últim l' atrapo! Fà vuyt días que 'l buscava.
 —¿A mí? ¿Per qué?
 —Per... ¿Vosté es don Ramiro, veritat?
 —Home, jo...
 —¿Vosté es aquell senyoret que l' altre senmana va entrar al meu establiment enduhentse'm una capa?...
 —Fassim el favor de...
 —¿Vosté es el que 'm va dir que la caixa de casa seva estava oberta tot el día?
 —Li suplico que...
 —Pues hi anat á can Bombolla, y ni allí 'l coneixen, ni se m' ha pagat la capa, ni vosté es res mes que un...
 —Permetim: es cert que jo vaig dirli una pila de cosas; pero vaig ferho en el calor de l' improvisació. Retiro totas las mevas paraulas, y declaro que may m' hi dit Ramiro, ni he sigut Bombolla, ni he tingut quartos, ni intenció de pagar...
 —Pero aixó es el colmo de la informalitat...
 —Potser sí.
 —Aixó es no conéixer la serietat, ni la conseqüencia, ni la...
 —Concedo; pero tingui en compte que al procedir d' aquesta manera no faig mes que imitar al meu venerable mestre.
 —¿Qui es?
 —Un catedrático de l' Universitat, que 's diu senyor Garriga.

—¡Ah! Ahora lo comprendo todo.

EPÍLECH

Naturalment, el sastre va péndreli la capa.
 Y va fer santament.

MATÍAS BONAFÉ

¡POBRET!

ELL

A dalt de un arbret
 un pobre aucellet
 refla armonías.

ELLA

¿Refla armonías
 un pobre aucellet
 á dalt de un arbret?

ELL

Passa un cassador
 y ab tot el mal cor
 li tira y el toca.

ELLA

¿Li tira y el toca
 ab tot el mal cor
 aquell cassador?

ELL

Y al peu del arbret
 se mor l' aucellet,
 pensant ab s' aucella!...

ELLA

¡Pobret! (*)

J. E. Y A.

LLIBRES

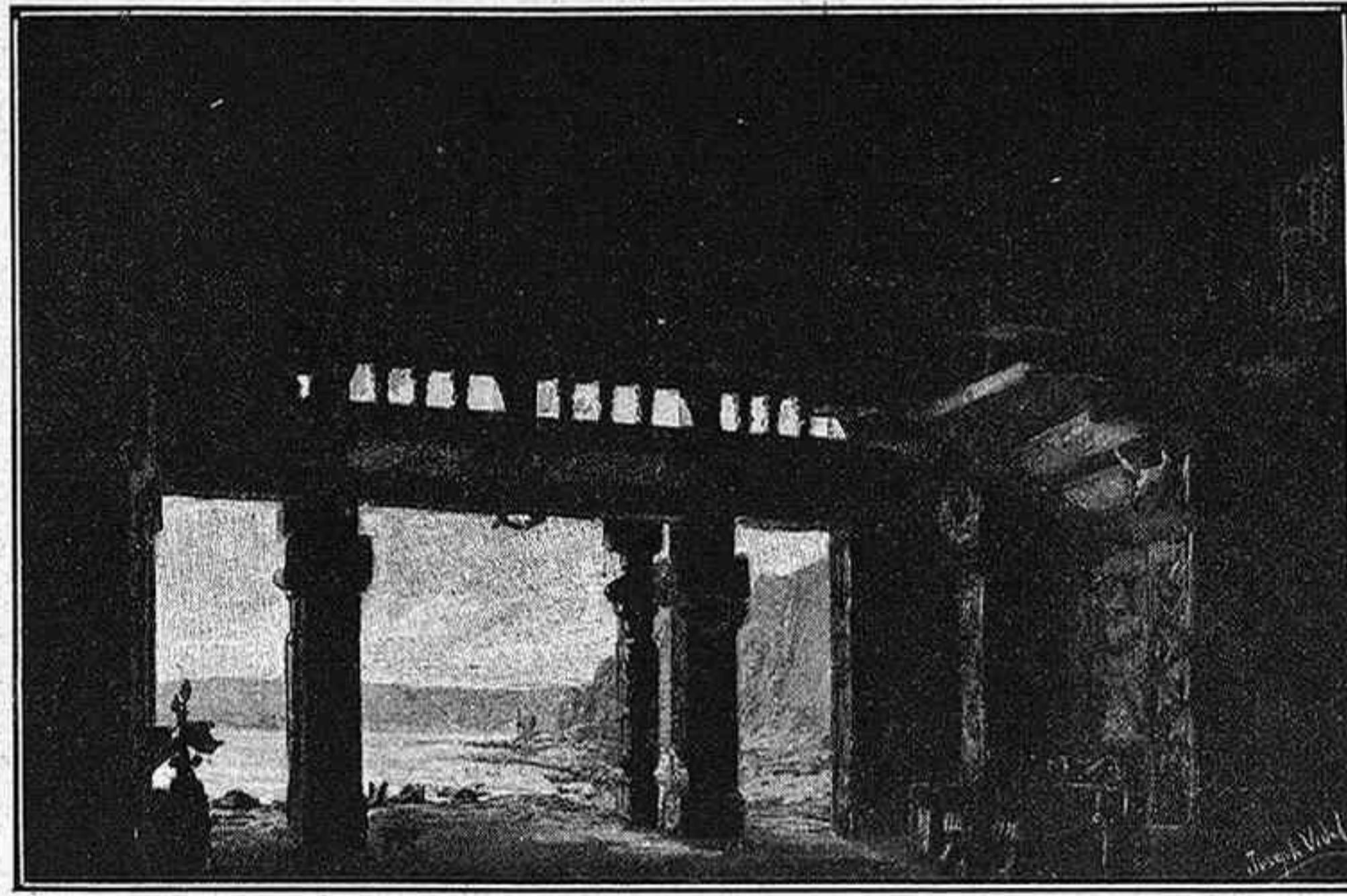
A PUNTA DE PLUMA, por ALFREDO CALDERÓN.—
 Forma 'l volúm 79 de la popular *Colección Diamante*, y conté 19 articles admirables, mereixedors de una vida més duradera que la que alcansan aquesta mena de traballs en las fullas de la premsa periódica. El Sr. Calde-

(*) NOSALTRES.
 ¡Quin vers més titella!

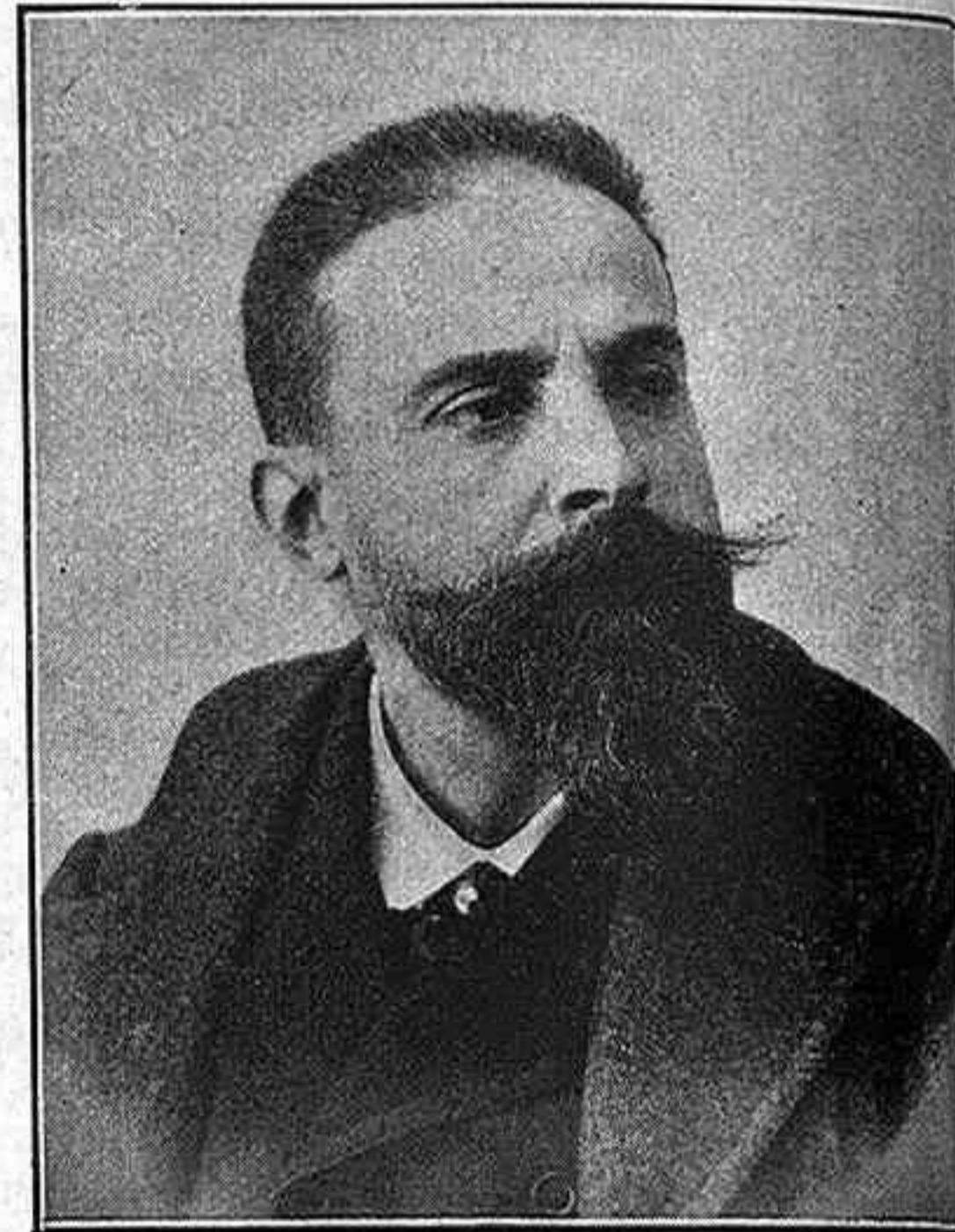
EL SOMNI D' UN REGIDOR PERDIGOT

—Omplúmela bé,—no esteu tant en vaga.—¡Xampany, més xampany!—La Pubilla paga.

ACTE PRIMER.—Decoració de F. Urgellés.

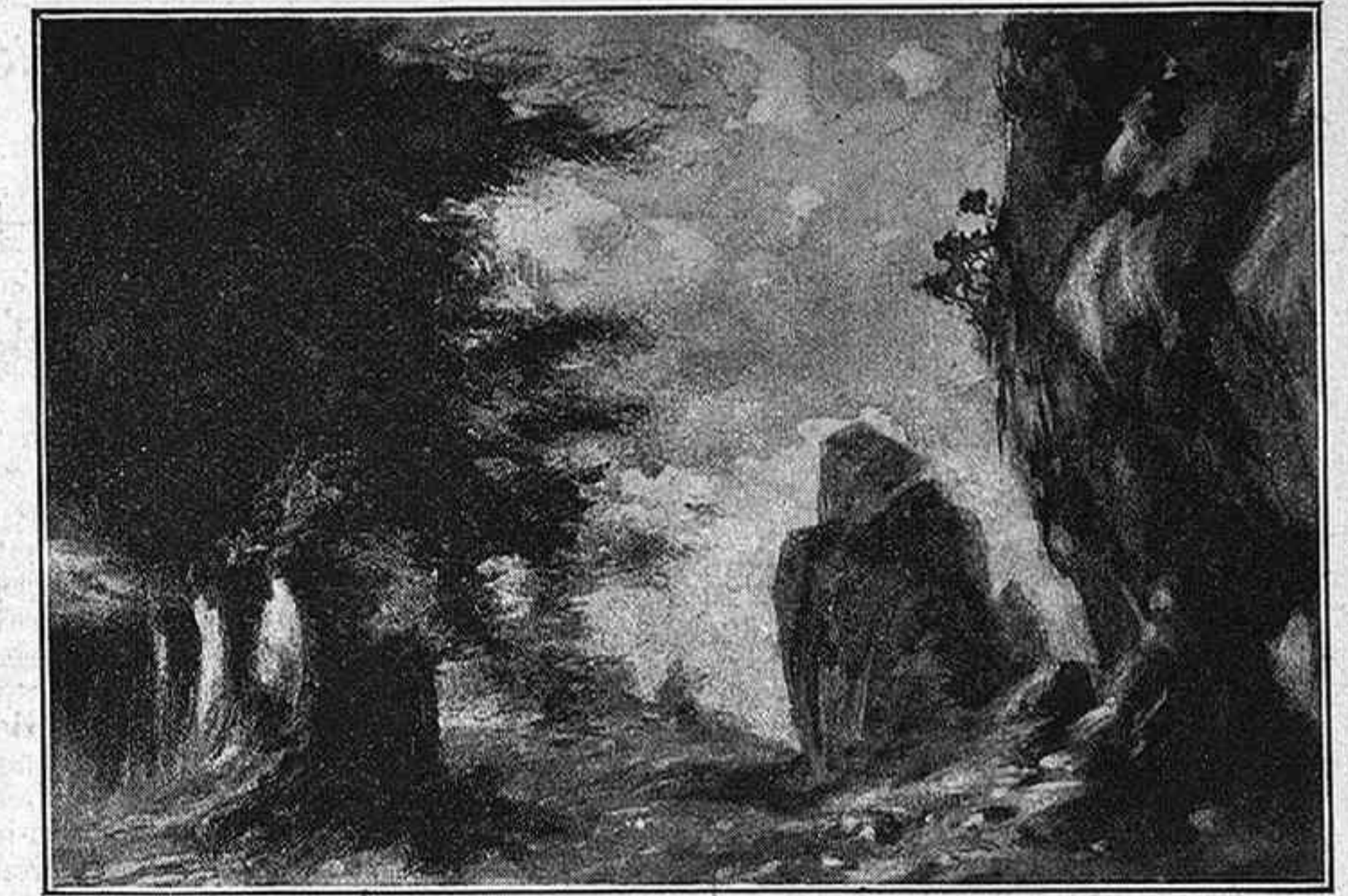

FÉLIX URGELLÉS

Autors del decorat de la nova òpera.

OLEGARI JUNYENT

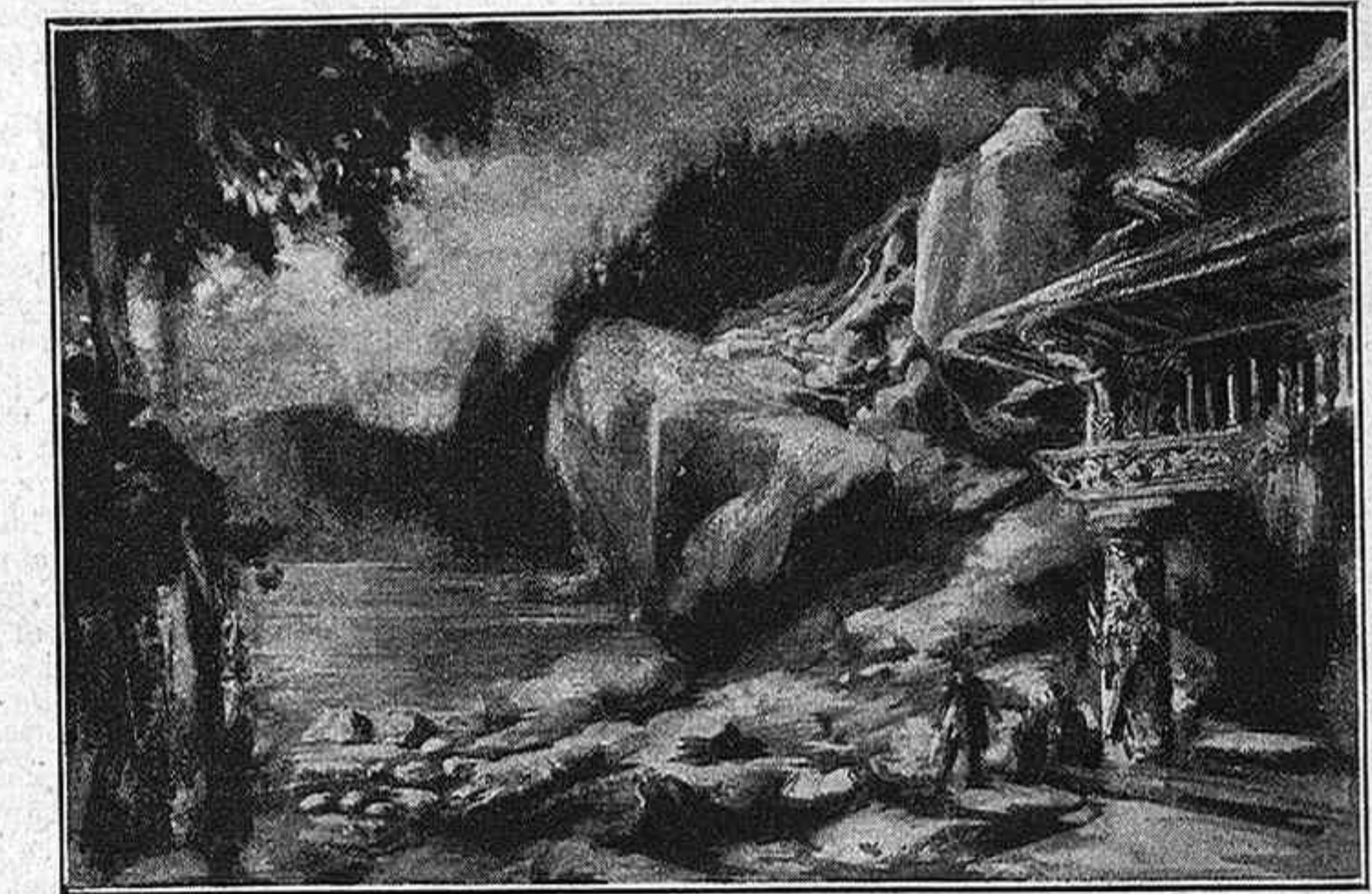
PRÓLECH y ACTE PRIMER.—Decoració de O. Junyent.

ACTE TERCER.—Decoració de F. Urgellés.

El Mestre FISCHER, director d'orquestra del Liceo. (Dibuix de O. Junyent.)

ACTE SEGÓN.—Decoració de O. Junyent.

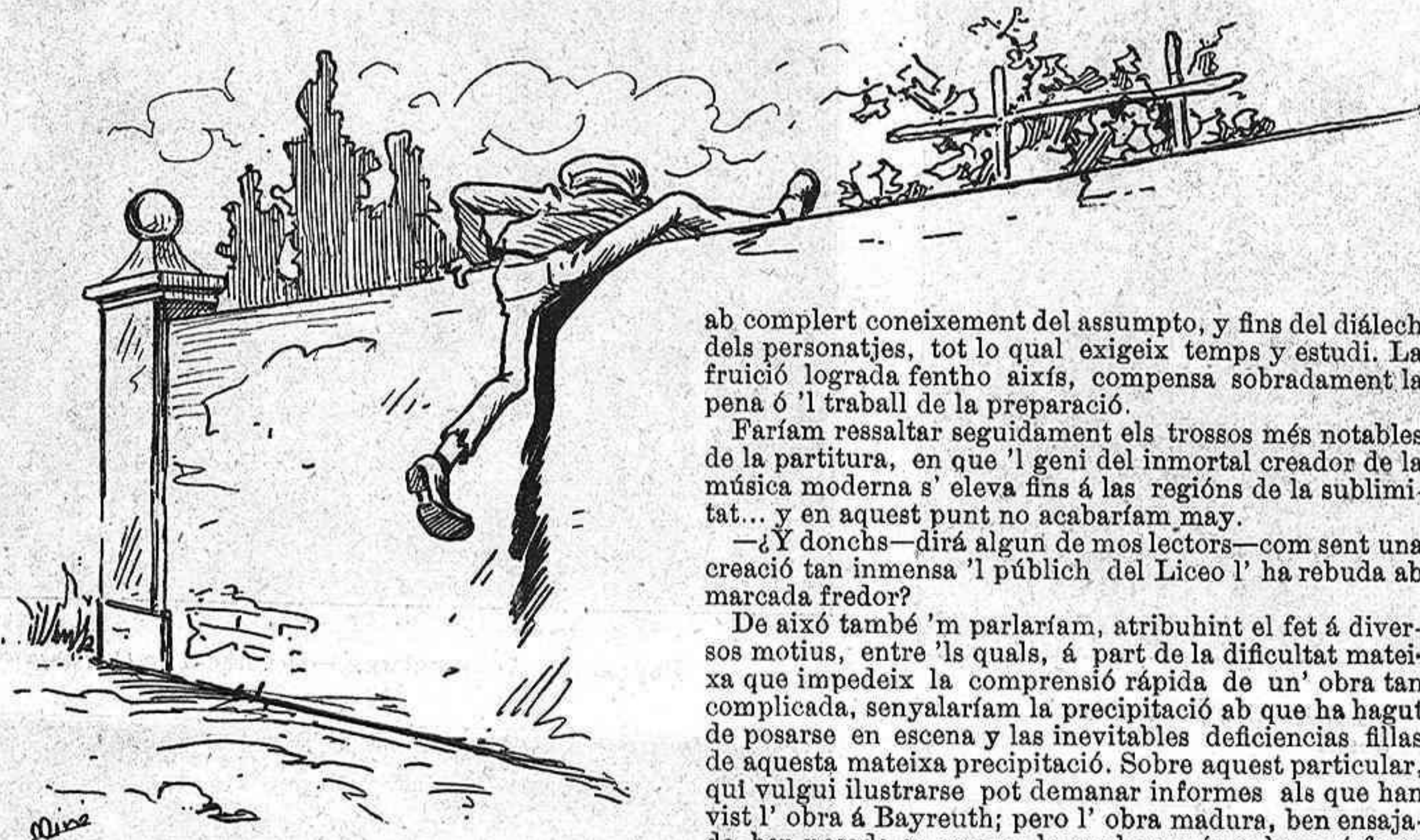

FINAL DE L' OBRA.—Decoració de F. Urgellés.

rón es un de nostres periodistas més ilustrats, més concienzuts, més brillants. Está dotat de totes las qualitats superiors: son pensament arriba fins á lo més fondo de la conciencia humana; la seva ploma es com un escarpell que analisa y com un buril que abrillanta. Sacerdot de la gran religió del progrés humá, fá del exercici de la seva professió un verdader culte, unint al mérit del talent preclar els prestijis de las cívicas virtuts. Aixís la recopilació de sos treballs tan notables pel pensament generós que 'ls inspira com per la forma brillant y cenyida que 'ls avalora, mereixen un siti de honor en totes las bibliotecas.

EL DERECHO AL PRODUCTO ÍNTEGRO DEL TRABAJO. por ANTONIO MERGER, profesor de Derecho de la Universidad de Viena. Versión castellana de ADOLFO POSADA, profesor de Derecho político de la Universidad de Oviedo.— L' idea que ha donat origen al plantejament de la qüestió social en sa forma moderna forma 'l tema del present estudi, que ab tot y ser relativament concís es altament sustancios, distinguintse per la claretat ab que está exposada la evolució de la idea, al passar pels homes y las escolas que d' ella s' han preocupat, aixís com també son plantejament en el terreno jurídic. Llegint l' obra de 'n Merger, escrita sense passió de cap mena y influhida de una serenitat purament científica, s' apren á conèixer els termes del problema social, objecte de tants debats y de tants disgustos, y 's descubren punts de vista verdaderament importants, que sino entranyan la completa resolució de dit problema, induheixen á procurar dintre de lo possible la millora de la sort de las classes més numerosas de la societat.

INDUSTRIAS PECAMINOSAS

Un que fa gallinas.

ASTRONOMÍA POPULAR DESCRIPCIÓN GENERAL DEL CIELO, por AUGUSTO T. ARCIMIS, de la *Sociedad astronómica de Londres*.—Ab aquesta obra que compren dos tomos ha aumentat la casa editorial de Montaner y Simón la *Biblioteca Universal* destinada als subscriptors de la *Ilustración Artística*. Bona má han demostrat tenir els editors escullint un tractat que pot contribuir poderosament á divulgar la important ciencia astronómica, aquí entre nosaltres que sols es coneguda de algunas inteligencias privilegiadas. Adornan els dos volums una gran profusió de láminas y grabats, que facilitan extraordinariament la comprensió del text.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Crónica de la fiesta del árbol de 1900 y 1901.—De aquesta resenya 's desprén la importancia que va adquirint una idea tan útil y patriótica, felisment iniciada á Espanya pel distingit enginyer de monts, D. Rafael Puig y Valls.

∴ *Instruccions contra la glánola* (peste bubónica).—Las ha donadas á llum l' *Academia de Higiene de Catalunya*.

∴ *Higiene pública.—Lactancia mercenaria.—Condiciones que debe reunir una buena nodriza*, por D. Manuel Segalá Estalella.—Aquest treball sigué distingit per l' *Academia del Cos médic municipal de Barcelona*.

∴ *Lo senyor del pis de dalt*.—Parodia del celebrat drama de 'n Dicenta, *El señor feudal*, en un acte y en vers per Lluís Millá, estrenat en lo *Teatro Principal de Valls*.

RATA SABIA**LICEO**

Pera parlar degudament de *Il crepusculo degli Dei*, ne tindríam poch ab un número enter de LA ESQUELLA. Tant important es l' obra ab que Wagner va coronar la seva colossal tetralogia! Explicaríam primerament com s' ha de anar á veurela, ó siga ab verdadera devoció y

ab complert coneixement del assumpto, y fins del diálech dels personatjes, tot lo qual exigeix temps y estudi. La fruició lograda fentho aixís, compensa sobradament la pena ó 'l treball de la preparació.

Fariam ressaltar seguidament els trossos més notables de la partitura, en que 'l geni del immortal creador de la música moderna s' eleva fins á las regions de la sublimitat... y en aquest punt no acabariam may.

—¿Y donchs—dirá algun de mos lectors—com sent una creació tan immensa 'l públich del Liceo l' ha rebuda ab marcada fredor?

De aixó també 'm parlaríam, atribuhint el fet á diversos motius, entre 'ls quals, á part de la dificultat mateixa que impedeix la comprensió rápida de un' obra tan complicada, senyalaríam la precipitació ab que ha hagut de posarse en escena y las inevitables deficiencias fillas de aquesta mateixa precipitació. Sobre aquest particular, qui vulgui ilustrarse pot demanar informes als que han vist l' obra á Bayreuth; pero l' obra madura, ben ensajada, ben posada en escena, lo qual no més se logra á forsa de temps y gastant molts quartos.

Lo que s' ha fet á Barcelona, es casi una improvisació: desgraciadament lo únich que aquí 's pot fer. Y no obstant, *Il crepusculo* no ha caygut; ha interessat moltíssim y fins alguns passatjes, en primer terme la marxa fúnebre, han sigut aplaudits ab deliri, y aixó sols indica la excelencia de la portentosa creació.

El mérit real del mestre Fischer ha hagut d' estrellarse en una orquesta plena de bona voluntat, pero reclutada com s' ha pogut y obligada á ensajar poch y depressa; ab las condicions especials dels cantants italians, que també s' esforsan en ferho tot lo bé que saben, pero que no senten el género wagneriá, ni logran traduhir la grandesa trágica dels personatjes que interpretan; fins ab el joch escénich, que ab tot y haverse estrenat en aquesta ópera notables decoracions dels Srs. Urgellés y Junyent, queda perjudicat per un sens fí de anacronismes, irremediables en un teatro ahont desde fa molt temps la direcció escénica brilla per la seva ausencia.

Apropósit de aixó ¿cóm poden tolerarse aquells cops de martell continuos que 's deixan sentir en las mutacions del prólech y l' acte primer mentres l' orquesta executa 'ls primors de aquells incomparables passatjes? ¿Y qui ha donat entenent de finalisar la marxa fúnebre á teló caygut, sent aixís que l' efecte de aquella gran pesa está enllasant ab l' aspecte del escenari que ha de anarse enfosquant gradualment fins á quedar tot negre? ¿Y qué dirém de tot el joch del últim acte, que havent de ser tan grandió, resulta tan pueril?

En tals condicions l' obra no pot ni deu jutjarse... No hi ha més remey que péndrela de moment tal com se posa, tal com s' executa, tal com se canta, y fins agrahirho á l' empresa, que més val aixó que res.

Días vindrán en que 'l públich més ilustrat que avuy será més exigent sí, pero sabrá també correspondre millor als esforços que l' empresa s' imposi pera donar á Wagner lo qu' es de 'n Wagner. Avuy encare 'ns trobém en el terreno dels tanteigs: llavors entrarem en el de las grans realitats, y la famosa tetralogia ab que 'l colós germánich posá fí á la seva espléndida carrera, ben compresa, porque 'l públich s' haurá anat acostumant al seu sistema musical y penetrará tot l' encés de sas bellas y sublimitats, y al mateix temps posada ab totas las condicions musicals y plásticas deguda, produhirá un entusiasme general, que ha de contrastar ab la fredor de l' actual reserva.

Vels'hi aquí, un resúm del nostre judici, que s' inspira sincerament en la realitat de la primera representació.

L' obra, com ensaig, significa de tots modos un nou

AUCELL DE NIT

Solet

pas endavant. En las representacions segona y tercera, l'efecte ha millorat extraordinariament.

Ja que deixant apart al mestre Fischer, que ha acreditat plenament qu'era justa l'alta consideració que li tenia 'l mateix Wagner, no podem especialisar elogis, contentantnos ab la bona voluntat de tots que prou han fet, siga'ns permés felicitar al jove escenógrafo senyor Junyent, que ab sas dos decoracions, molt ben compostas y entonadas ab un gran vigor y una notable riquesa de colorit, ha fet un brillantíssim debut en sa carrera. Per haverse donat á conéixer ab tan bona fortuna li dediquém aquesta petita menció, per altra part merescudíssima.

ROMEA

Un marit modelo ó El pa de casa, comedieta del senyor Nogué y Roca, uneix á un fondo altament moral,

un desarrollo ben combinat, un moviment escénich viu, alguns tipos apuntats ab acert y un llenguatge que corra molt bé y está esmaltat de bonas ocurrencias.

Ja compendrán que 'l pá de casa es la dona propia, que fet y fet sempre es la millor.

Dadas las condicions de l'obra, ab tot y estar escrita sense pretensions y atés el treball ajustat dels actors que l'interpretan, res té d'extrany que sigués aplaudida com ho fou, y cridat l'autor al escenari.

Producció en porta: *Elena*, comedia de 'n Figueras y en Salabert. Segons noticias deu estrenarse aquesta nit.

NOVEDATS

El tercer concert de la *Filarmonica* atragué á la sala de No-

Allá va soleta...
¡Quién sabe dó va!

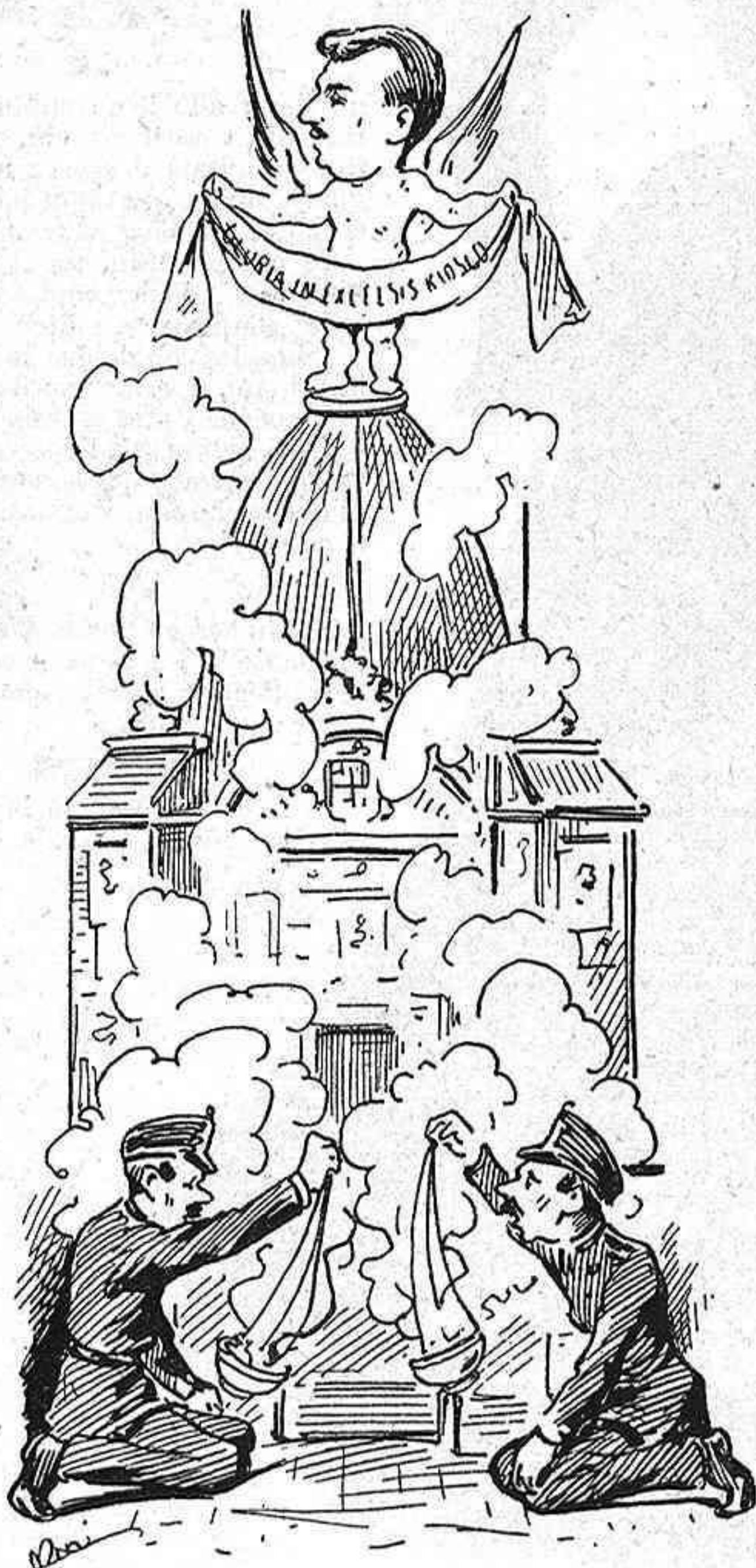
vetats una concurrència tan numerosa com selecta. El programa executat per l'orquestra de aquella societat, baix la direcció del mestre Crickboom fou un seguit de aplausos, per cert ben merescuts, puig totes las obras sens excepció ó sigan *El Diluvio*, preludi de Saint Saens, l'obertura de *Fidelio* de Beethoven, el concert en *re menor* de Haendel y 'l preludi del acte ters, vals y entrada dels aprenents dels *Mestres cantors* de Wagner, foren executadas ab un ajust, un colorit y una homogeneitat admirables.

Acabá de donar interés á la vetllada la Sra. Pitxot de Gay, cantant acompanyada al piano per son marit dos preciosos poemets de Wagner, y acompanyada de l'orquestra, la pessa descriptiva *Enterro* de Morera, de un ayre molt catalá, y l'aria del *Alceste* de Gluck: *Divinités du Styx*.—La concertista catalana sigué molt aplaudida en totes aquestas pessas.

El gran actor italiá *Zacconi* 's disposa á donar sis úniques funcions en la primera decena del próxim desembre, haventse obert ja 'l corresponent abono.

Actualment se troba á Madrid, obtenint uns éxits colossals, segons parer unánim de la premsa periódica. Aquests éxits son després de tot un eco fidel dels que alcanza en el seu país natal, ahont se 'l considera com una genuína gloria de l'escena moderna.

¡JA ERA HORA!

Solemne inauguració dels kioscos de la Rambla.

Entre las obras que ha de representar á Barcelona s'hi contan las següents: *Otello*, *Il re Lear* y *La bisbética domatta* de Shakespeare; *Spettri* de Ibsen; *La potenza delle tenebre* de Tolstoi; *Il pane altrui* de Tourgueneff; *Anime solitarie* de Hautmann y *Diritti dell'anima* de Giacosa.

D'ellas n'hi han tres á lo menos qu'encare no han sigut representadas á Barcelona.

N. N. N.

EL REGIONALISME

AQUÍ BAIX

Si Espanya ab sas eternas quixotadas
vol corre esbojarrada á sa ruina,
salvemnos sense Espanya ja que 'ns sobran
esperit, forsa y vida.

Lliuremnos d'aquest jou que 'ns aclapara,
recobrem aquells furs qu'un rey indigne
va tirá al foch, y combatem sens treva
al tirá de Madrid que 'ns esclavisa.

¡Amunt y cops de fals, cataláns mascles!
Guerra á tot quant d'enllá del Ebro vinga.
¡Visca la llibertat de Catalunya!
¡Morin els castellans que 'ns fan la guitza!

ALLÁ DALT

Calumnian vilment la nostra causa
quins afirman que fem separatisme;
volem autonomia redemptora
pro la volem per totes las provincias.

Salvarnos ab Espanya es nostra dèria
perque si be estimem la patria xica,
també creyém que per sa hermosa historia
la nostra patria gran es intangible.

La nostra regió, per salvá á Espanya,
cent cops y mil se sacrificaría
¡Que visca Espanya y visca Catalunya
y la honradés de nostra gent política!

DAVANT DELS ROJOS

El nostre camp es ample y tots hi caben;
la hermosa llibertat nostre esforços gufa,
que amants del sant progrés y dels avensos
cap á la Europa dirigim la vista.

¡Avant y sempre avant! Quan tots els pobles
fan ab cap alt sa esplendor via,
no deu quedarse enrera Catalunya
sobrantli, com li sobra, cor y vida.

Ben serens d'esperit la llum no 'ns cega
y mirem el pervindre ab energia,
sens teme 'l despertar de las conciencias
ni 'ls clams del poble demanant justicia.

DAVANT DELS BLANCHS

La nostra idea es ferma salvaguardia
de la patria, del ordre y la familia.
La religió ens ajuda en nostra tasca,
la propietat en nostras forsas fía.

Serém resclosa sólida ahont s'estrellin
las destructoras onas anarquistas,
y tornaré la nostra Catalunya
als venturosos temps de l'edat mitja

Confem en Sant Jordi que ab sa espasa
matará aquesta aranya que 'ns humilla,
y preguem á la verge moreneta
per conseguir la protecció divina.

Y tirant y afluijant á cada estona,
qualsevol endavina
lo que vol, lo que pensa y lo que busca
la gent regionalista!

JEPH DE JESPU

QUADRO DE TARDOR

En aquest temps, repareuho,
ningú va pel carré ab pausa:
qui corra per matá 'l fret,
qui corra... per altra causa.

Esquellots

Ahir vá ser donat al públich l' AL-
MANACH DE L' ESQUELLA DE LA TO-
RRATXA, *pera l' any 1902.*

Entre 'ls *perdigots*, aquests días, reyna un
verdader disgust.

Basta preguntarlos:—¿Qué me 'n dihéu
del discurs del Doctor Robert en el Congrés?—per veure'ls tots amohinats esco-
rrent el bulto y dihent:—No 'n parlém... no
'n parlém.

Tots á una reconeixen que hauría sigut
millor no anárse'n soptadament á Madrid
y en una actitud tan *fiera*, per que al arribar
allí tota la fieresa s' esbravés al mes débil
buf dels ayres frets de Guadarrama.

Després de tot, si 's medita bé, no passa
més que lo que ha de passar per la forsa de
la lògica.

Es el regionalisme un' orga de molts re-
gistros y completament desafinada, y no hi
ha medi humá de acordar un cúmulo tan in-
mens de aspiracions, tendencias, propósitos
y fins temperaments contraposats y anta-
gónichs. Sempre que s' intenti, l' orga re-
gionalista produhirá l' efecte de un' orga
de gats.

Apart de aixó, 'l diapassón que regeix á
Barcelona y á tenor del qual canta *La Per-
diu* está una infinitat de punts mes alt que
'l diapassón que regeix en el Congrés, y á
tenor del qual ha de cantar el Doctor Robert.

De manera que dat que 'l regionalisme en
la qüestió de ser ó apareixer mes ó menos
espanyol ha demostrat tenir dugas caras,
tenint dugas caras ha de tenir forsosament
dos jochs d' orelles... ab la particularitat de

que 'ls cants que agradin á l' un joch, desagradan al altre.

Vaja, mirinse'l com vulguin, el tal regionalisme resulta ser un verdader fenomen.

¿Cóm es possible que 'l Sr. Cambó, quan no tenia encare 25 anys pogués ser inclós en las llistas electorals de Barcelona formadas durant el passat mes de abril?

¿Y cóm s' explica que pugua ser vehí de Besalú y vehí de Barcelona á la vegada?

Ab tot y ser redactor de *La Perdiu*, 'l Sr. Cambó fins ara no s' ha decidit á explicar aqueixas dugas irregularitats, que indican els escrúpuls legals que gastan els engatussadors de la gent de bé.

¡Pobre senyor Garriga y Nogués!

No content el ministre ab treure'l de rector, ha resolt formarli expedient.

¿De qué podrán acusarlo?

¡Pobre Sr. Garriga y Nogués! Al cap-de-vall no es culpable sino de imprudencia temeraria. Un día, un sol día vá volguer jugar ab la fals segadora, y vá tallarse.

En las eleccions de diputats á Corts, el senyor Puigdengolas, pastisser del carrer del Regomir fou interventor pels regionalistas, y *La Veu* vá expedirli com á tots una patent d' home de bé.

Pero venen las eleccions de regidors y 'l Sr. Puigdengolas ja no es interventor per ells sino per un dels seus antagonistas, y punt en blanch *La Veu de la Calumnia*, li retira aquella patent y sense descalars'hi li adjudica un títul de *anarquista*.

Y encare no es aixó lo pitjor, sino que aquell honrat industrial acut á *La Perdiu* en demanda de una rectificació. Els *perdigots* prometen atendre'l, y en efecte, al día següent li surten ab un nou escarni.

En vista de lo qual tots els vehíns de aquell barri varen suscriure un document posant en el lloch degut el bon nom y la reputació de aquell home vilment calumniat.

Periódichs que tan indignament procedeixen no haurían de tacar el nom de *Catalunya* que ostentan en el seu títul. Pera respondre á la seva tasca infamatoria fora mes apropiat que 's titulesin *La Veu de la Gardunya*.

El nomenclament del Sr. Rodríguez Méndez pera 'l rectorat de la Universitat literaria ha sigut molt ben acullit per tots quants desitjan que 'l nostre primer centre docent deixi de ser una incubadora d' esperits raquítics y un ferment de rancunias reaccionarias.

La talla científica del Sr. Rodríguez Méndez, l' amplitud de las sevas ideas y sa connaturalisació ab els sentiments de Catalunya, dats els molts anys que porta de residencia á Barcelona, farán qu' en lo successiu sigan impossibles escenas tan lamentables com la que 'l diumenje, després de l' elecció del senador, varen presenciarse en una de las dependencias universitarias, entre diversos professors.

—Vosaltres no teniu patrial—deyan els que voldrían rodejar á Catalunya ab murallas com las de la Xina.

Donant lloch á que algú dels aludits, culpable tan sols de no haver nascut á Catalunya, 'ls hagués de respondre:—Sou una colla d' epiléptichs y degenerats, y per aixó hi ha que despreciarvos.

Creym que 'l Sr. Rodríguez Méndez tindrà prou grapa per arrancar la toga á tot professor degenerat

ó epiléptich que intenti ferla servir com odiosa bandera de discordia y antagonisme dintre de una ciutat que conforme assevera 'l Doctor Robert (á lo menos quan parla en el Congrés) es y vol continuar sent sempre espanyola.

Tenim el sentiment de participar que ha mort á Madrid el distingit escriptor valenciá D. J. F. Sanmartín y Aguirre, que mes de una vegada havia honrat á LA ESQUELLA, ab sa valiosa colaboració.

Envihém nostre mes sentit condol á la desconsolada familia del difunt.

L' Associació wagneriana recent constituída pot contribuir poderosament á la cultura musical de Barcelona. Sas conferencias y audicions íntimas de Wagner, donadas á la Sala Chassaigne, no hi ha dupte que despertan l' afició y avivan la inteligencia, fent penetrables las grans concepcions del immortal reformador.

Per tal motiu LA ESQUELLA envía 'l seu aplauso á la nova associació, y li agreheix l' envió del excellent llibre de *El capvespre dels Deus*, fidelment traduhit al catalá pels senyors Zanné y Ribera, y que avuy que 's posa aquesta obra en el Liceo, presta realment una verdadera utilitat.

Al Sr. Amat, arcalde de Barcelona, li ha sigut concedit un vot de gracias per l' imparcialitat ab que va procedir en las últimas eleccions.

Nosaltres ens hi adherim.

¿Está content, Sr. Arcalde?

Divendres en pública sessió va resoldres qui dels dos regidors electes pel districte seté y que resultaren empatats, havia de quedarse á la Casa gran.

Y apal vingui 'l bombo y las bolas... ¡y á rifarlos com un parell de pollastres!

La sort va favorir al republicá Sr. Vilá en detriment del ministerial Sr. Godó.

De fixo que 'l Sr. Godó será 'l primer pollastre que sentirá que no l' hajan tirat al *arrós*.

Els dependents de farmacia també s' han associat y també fan medis al objecte de millorar la seva sort.

Ab lo qual, al meü entendre, obran molt santament.

Reunits diumenje á la Sala de la *Serpentina*, varen pendre importants acorts, tendint á aumentar els seus honoraris y á disminuhir algun tant la jornada de treball, que avuy resulta realment abrumadora.

Que volen que 'ls digui: estant satisfets els dependents de farmacia, fins me sembla que han de fer molt mes efecte las receptas que despatxin.

L' *Orfeo Pamplonés* se proposa visitar á Barcelona durant lo prop vinent mes de febrer.

Guardém de la seva anterior excursió artística un recort tan agradable que no estém desitjant sino que 's repeteixi per aplaudir com se mereixen á aquells simpátichs fills del treball, que com molts dels obrers catalans dedican sas horas vagarosas al cultiu de la música.

¡Olé y et cum spirituo tuo!

Dedico aquest saludo al capellá andalús, que, segons llegeixo en un periódich, arrastrat per sas aficions, per sas aptituts y per la seva sandunga y 'l seu salero, ha decidit penjar els hàbits á la figuera, pera dedicarse al noble exercici del toreig.

Aquest, aquest y cap mes es el desitjat camí de la regeneració.

Un torero que pugui brindar en llatí... ¿Qué mes volen els amants de la cultura?

Antoni López, editor, Rambla del Mltj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

¡JA HA SORTIT!

ALMANACH

DE

La Esquella de la Torratxa

PERA L' ANY 1902

Escrit per

Aguileta. — Alemany (Xavier). — Alfonso (C. de). — Alsina y Clos (S.). — Alter Ego. — Avi Riera (L'). — Badia (M.). — Barbany (J.). — Bartrina (F.). — Bassegoda (B.). — Bianchi. — Bonafé (Matías). — Bonavía (S.). — Bori y Fontestá (A.). — Busqué (J. F.). — Busquets y Punset (A.). — C. de B. — Carreras P. (F.). — Carreras (Pere). — Casellas (Enrich). — Castellet y Pont (J. M.). — Coca y Collado (E.). — Coll Fossier (N.). — Costa Pomés (J.). — Deu (A.). — Doria (A.). — Ego Sum. — Fantastich. — Ferrer B. (J.). — Figueras Ribot (F.). — Forgeron B. (Pepeta). — Fra Noi. — Fuentes (Enrich de). — Galtés (M.). — Gavires (J. F.). — Gervasi (J. F.). — Gibert (A.). — Gonnella poétich. — Guanyabens (E.). — Gumá (C.). — Hereu d' Horta (L'). — Homedes Mundo (R.). — Jespus (Jeph de.). — Juliá Pous (A.). — Llanas (Albert). — Llavería (Pau). — Llenas (Francisco). — Lley (R.). — Llimoner (A.). — March (A.). — Mas y Jornet (C.). — Maseras (Alfonso). — Massip (J.). — Matabroca (M.). — Mayet. — Mes-tres (Apeles). — Millá (Ll.). — Moreno (P. A.). — Morera (Magí). — Mundet Alvarez (A.). — Negre y Farigola (A. de). — Novellas de Molins (F.). — Oliva y Brigdman (J.). — Oller (Narcís). — Omar y Barrera (C.). — Orriols (R. A.). — P. del O. — P. K. — Pagés Cubinyá (J.). — Pegadella (Telesforo). — Pellicer (J. Lluís) †. — Pons y Masaveu (J.). — Pons (Rossendo). — Portabella (Antón). — Pont y Espasa (F.). — Prat Jabal-li (P.). — Puig y Cassanyas (J.). — Pujadas Truch (J.). — Pous (J. M.). — Quimet. — Rahola (Frederich). — Rahola (Victor). — Ramón Vidales (R.). — Redem-

bach (C. G.). — Renom (R.). — Revoltós (Martí). — Riera y Bertrán (J.). — Roca y Roca (J.). — Roig (Q.). — Salvador (Ll.). — Sanmartín y Aguirre (J. M.). — Singlot (Antón del). — Solá (Andreu). — Soler (Carlos). — Staramsa (J.). — Suriñach Senties (R.). — Talladas (P.). — Tasso (Torquato). — Tomás Salvany (J.). — Ubach y Vinyeta (F.). — Umbert (Joan). — Urrecha (Frederich). — Via (J.). — Vidal (R.). — Vilaret (E.). — Zola y B. (E.).

Ilustrat per

Alegret (L.). — Anónim. — Argemí. — Aspiazú (S.). — Atché (R.). — Balasch (M.). — Bañuls (V.). — Benlliure (J.). — Blanquet (J.). — Bull (V.). — Cabrinety. — Camins (R.). — Cardona (J.). — Cardunets. — Cornet (G.). — Covisa (F. S.). — Cuchy (J.). — Eche-na (J.). — Escaler (L.). — Fabrés. — Figuer (R.). — Florit (F.). — Foix (Mariano). — Fradera (R.). — Gili Roig (B.). — Glandario. — Gómez Soler (J.) †. — Haitoy. — Juliana (J.). — Junyent (O.). — Latorre (R.). — Llopert (J.). — Marqués (J. M.). — Mestres (Apeles). — Miró (R.). — Mir (J.). — Moliné (Manel). †. — Navarrete (N.). — Passos (J.). — Pellicer (J. Ll.) †. — Pellicer Montseny (J.). — Prieto. — Raurich (N.). — Riera Moliné (R.). — Roig (P.). — Russinyol (S.). — Sala (T.). — Serra (Enrich). — Solá (Andreu). — Solá (J.). — Torent (E.). — Tusquets (R.). — Urgell (M.). — Vázquez (N.) y Verdugo.

FOTOGRAFÍAS. — Anónim. — Comas (J.). — Esquella (La). — Garzón. — Pagés y Cubinyá (J.). — Reutlinger, y Serra (J.).

Fotografats de PERE BONET.

Centenars de dibuixos originals dels primers artistes de Catalunya y de fora.

En el text hi figuren las firmas mes acreditadas.

Cuberta pel procediment TRICROMÍA

ORIGINAL DEL NOTABLE PINTOR T. SALA

Preu: **UNA pesseta**

L' Almanach de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA
se ven per tot arreu

ELS DIPUTATS SEGADORS

Quan de la sessió sortían,
semblaven dirho tots tres:
—Tant treball, y tot inútil...
¡No hem segat res!

¡Ah! me 'n descuidava. Si vol debutar com cal,
vinga á ferho á las Arenas de Barcelona, que sent
una plassa benehida, tot anirá bé.

Mes bé que unas calsas de capellá.

En una imprenta:

—Venía á veure si 'm volían pendre de corrector
de probas.

—¿Porta referencias?

—En materia de correcció una de magnífica: ara
mateix acabo de cumplir quatre anys y un día de
presó correccional.

SOLUCIÓNS

Á LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*A ban-do nar-te.*
- 2.ª TRENCA-CLOSCAS.—*San Martí de Provencals.*

TRENCA-CAPS

XARADA

Dos-primera es en els arbres,
prima tersa es una planta,
y *dos-tercera* animal
que corra per las cloacas.
Y ara, lector, tú, rumía
qu' es fácil d' endavinar;

el *Total* de la xarada
es un poble catalá.

A. CAMP-HPA

ANAGRAMA

A la *total* de D. Bruno
un día anant á comprá,
d' un cop de *tot* van trencarli
nada menos que una má.

UN DEPENDENT

CONVERSA

—¿Que ja te 'n has anat de Gracia, Matilde?
—Sí.
—¿Y á quin carrer vius ara?
—Home, al que tú mateix has dit.

EMILI T. BORGE

GEROGLÍFICH

I A
F A M
U U U
I K
L

UNA SOCIETAT ANÓNIMA

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olmo, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª